

Rud Kirke

– af Anne-Marie Damsgaard Ditlev

(sognepræst i Voldum og Rud Sogne 1994-2016)

Velkommen til Rud Kirke! Da kirken blev bygget her ved den tidligere østjyske landevej i 1100-tallet, var det den katolske kirke med paven i Rom, vi var en del af. Måske var der først en trækirke, som brændte.

Gå en tur rundt om kirken og sæt dig med ryggen op af muren på en solbeskinnet plet. Her på dette sted har der sikkert været dyrket solguder, naturens guder, Odin og Thor med flere, før Kristus – den kristne gud – blev kendt. Denne mærkelige gud, der af kærlighed til mennesker blev korsfæstet og om hvem det fortæltes, at han fik fornyet og forvandlet liv igen; som en sejrrig konge opstod han fra dødens rige. Ja, troens og religionernes veje har været spændende og foranderlige, og det er Rud Kirke et stærkt og solidt minde om.

I 1100-tallet blev der bygget stenkirker over det ganske land, stenkirker af disse fantastiske granitkvadere, hvoraf nogle sikkert er fra markerne heromkring. Hvilket arbejde! Håndværkerne kom måske fra England og måske var der også lokale folk.

Her i Rud fik de deres egen kirke, der skulle stå til 'evig tid', og hvor de skulle tilbede Jesus Kristus, deres gud. Mændene trådte ind i den mørke kirke af syddøren, hvor korset er indhugget over døren, - gør du ligeså. Kvinderne gik ind ad norddøren, hvor Jesus eller en kvinde med slange er indhugget over den nu tilmurede dør.

Lad os forestille os, at vi kom ind dengang i det mørke rum, hvor lyset kun kom ind af de små romanske vinduer og der sandsynligvis var fakler i rummet. Der var ingen bænke, men en muret stenbænk langs væggene. Altre til Jomfru Maria og ærkeenglen Mikael, måske. Og det allerhelligste, hovedalteret i korbuen, hvor kun præsten måtte komme ind.

I 1500-tallet, da Reformationen forandrede kirkerum og gudstjeneste, blev der hugget huller i væggen, så lyset kunne strømme ind, - der kom bænke ind, så menigheden kunne sidde og synge salmer og høre Bibelens ord. Der kom prædikestol, så Bibelens ord og fortolkning kunne høres. Der kom knæfald ved hovedalteret, så alle kunne komme til nadver.

I slutningen af 1500-tallet kom den nuværende altertavle til. Det er en spændende historie. Tiden brugte meget ord på altertavler, også her, men den er usædvanlig derved, at den illustrerer en meditationssalme (kaldet: Christi Kaarssis daglige Brug) fra vores første danske salmebog af Hans Thomissøn (1569). Jeg vil i det følgende give en fri fortolkning:

Se i centrum af altertavlen den korsfæstede Kristus. Rundt omkring korset står ordene: YDMYGHED (ved foden/vores grund) – KIERLIGHED (over hovedet/opad/fra Gud) – LYDIGHED – TAALMODIGHED (ved hænderne/nødvendige redskaber, når vi skal agere i verden og bringe Kristi kærlighed videre ud) – TROEN (i centrum/i hjertet/der samles det hele/i hjertet bor Gud, der kan vi hvile med ham/og derfra kan Guds kærlighed strømme ud og forbinde os med hinanden).

Tag denne meditation fra Rud Kirke med i dit hjerte og fortsæt din vandring, måske til Voldum Kirke, som fører dig frem i tiden til 1600-tallet, hvor den blev bygget som slotskirke til Clausholm Slot.

Tak for din opmærksomhed og medleven! Vi ønsker dig en velsignet videre færd!